

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Mulier menstruosa quo[d] se habeat ad virum

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Caratterē nec pmouere ad sacros ordines. Sed tunc ad rōnem dī q̄ ad hoc q̄ aliquis potest pphetizare nō requirit q̄ ipse sit sanctus. qz caphas pphetizauit cū dixit. Expedi vobis zc. et tamē non fuit sanctus. z ergo magis est aliquem pmoueri ad sacros ordines q̄ posse pphetare. z p̄ p̄les quens mulier non potest ordinari

¶ De mulieribz menstruosis.

.i. mulier s̄ mēstruū caueat vt nō ingrediatur
Femina que patitur videat ne progrediatur

.i. in scām eccliaz fluxus mēstrui

In loca sancta. nisi dolor abscedat prius eius
videat s̄ mulier maculet loca scā

Vel saltem caueat sibi sic ne polluat ista

s̄ mulier sui spnat. i. libidinē carnalē mēstrui

Atqz viri vitet consortia dum dolor vrget
mulier .i. puerperū an purificatōem

Nec si post partum moritur non purificata

tal' mulier .i. ad rēplū dei .i. p̄ sacerdotē

Fertur ad ecclesiam. post hoc infertur et ista

s̄ sui .i. a pctis tal' mlt' mūdara

Corporis a maculis si custodita videtur

¶ Ista est vltima pars huius capli. in qua parte magister vult dicere de mulieribz mēstruosis. z continuat ad partē p̄cedentē sic. Postqz autor de terminauit de baptismo et eius effectibz. z ex quo ita est q̄ baptisimus contingat fieri circa pueros quos mulieres pariūt. ideo magister in fine illi capli ostendit qualiter mulieres menstruose et impgnate debeat ordinari re vitā suā Et diuidit ista pars in tres pres fm q̄ ponit tres cautelas siue tria documēta de mulieribz menstruosis et impgnatis Secūda pars. ibi. (Nec si post partū) tertia ibi (Sepius hāc moneas) Duo ad p̄maz partem vult intantū. si aliq̄ mulier fuerit que patiatur pestē muliebzē. i. mēstruū. illa non debet intrare eccliam dei p̄pter reuerentiā sacramēti z p̄pter loci sanctitatem Et si casu eccliam dei intraret vel alia sancta loca visitaret tunc caueat ne eccliam dei maculet stillando. z cū magna prouidentia caueat z diligentia ne virum illo tempore cognoscat. quia als generaret pueros leprosos vel cū rufis crinibz. Tunc ibi (Nec si post partum) magister ponit secūda cautelā siue doctrinā dicens. si aliqua mulier moriatur in partu puerozum. tunc ipa mortua debet ad eccliam portari z debet introduci a sacerdote Et licet mortua est tū purificatā. i. mūdara a maculis corporis. i. ab immūditia mēstruositaris.

¶ Circa lrām est p̄mo notandū. q̄ autor dī notāter in lra. (Femina q̄ patitur) et hoc duplt̄ exponit Primo sic. femina q̄ patit̄ supple mēstruum. Secūdo mō sic. femina q̄ patit̄ supple ex dolore partus. Et vtrūqz illoz p̄c bñ stare. q̄ sic declarat. quia quīs mulier patiat̄ in partu iuxta illud dī etum creatoris. In dolore paries filios tuos zc. sic etiā bñ p̄t stare lra cū

Summula Raymundi

dicit. Femina que patit menstruum. s. appropinquante hora partus. qz quia mulier patit menstruum priuū z sibi post partū. z ideo quocūqz modo patiat siue ante partū siue in partu siue post partū. tūc nō debet intrare ecclesiam dolore z passione eius urgente. Huius rō est. qz hmoi mulieres sunt humide. z si tūc isto tpe intrarēt ecclesiam dei tūc possent ipam polluere per immunditiam menstrui. ideo debēt cauere ne intrēt ecclesiam isto tpe. vel si intrarēt caueāt ne polluar domū dei. qz si sic polluerēt ecclesiam seu alia loca sancta macularēt tūc grande peccatū committerēt.

Secūdo est notandū. auctor notāter dicit in lra. qz hmoi mulieres nō debēt habere consortia cū viris eoz tēpore passionis menstrui. Cuius ratio ē ista. qz menstruum est valde immundū z quasi venenum salua reuerētia. z si tunc illo tpe vir coiret cū ea tunc vltorius posset infici cū veneno z cū multis humoribz qz forte morte periret. z hoc esset sibi horribile peccatum. qz mulier hoc patiens si appeteret coitū talē studiosē esset homicida Item ex alio. dato qz viro non obesset nec aliqua periculatio corporalis accideret. cū ipē puer qz hoc mō generat lepra inficit z erit leprosus. qz ipius viri sperma in matricē mulieris receptū inficeret veneno. z p hīs generatur pueri leprosi. Et ideo ad ista pcaueda mulier nō debet habere consortia cū viro suo tempore fluxus menstrui

Tertio notādum quid sit menstruum. vnde menstruum sic definitur. est liquor in specie crudi sanguinis ab ipis p locū depuratum pfluens. ab ipis humoribz indigestis generatus. Unde notādum qz iste liquor generatur ex eo qz quādo mulieres ad refectionē nature sunūt nimis de cibo z potu non potentes bene digerere. quia naturaliter sunt frigide nature sicut dicunt medici. qz calidissima mulier est frigidior frigidissimo viro. z ergo cum illud qd sumunt ad refectionem nature nō possunt dirigere. cum naturaliter sint frigide nature sicut dicunt medici. nec in stomacho decoquere. tunc materia que ipis remanet residua z indigesta diffunditur per totum corpus z vertitur in crudū sanguinem. Et cū natura nō abundat in suis pfluīs nec deficit in necessarijs quātum est in seipsa. tunc cogit istā materiam exire. talis autē materia cū nō posset alibi exire exit p locum porosum et deputatū sibi. scz p vuluā. z illud dicitur menstruum. Sed ipi viri cum sint valde calide nature. tūc per caliditatem hoc in digestionē digerunt in stomacho z consumunt z bene decoquūt. sic qz talis materia in ipis nō est residua. z ideo nō vertitur in crudū sanguinem. z p sequeus etiā non patitur menstruum. z dato qz aliquod fuerit residuū in viris. tamen hoc exiret p ipos crines z barbam. Et hec ē causa originalis quare mulieres cadunt barba. qz mulieres illā materiā emittūt p menstruum. Viri autē p barbā et crines. ideo viri non patiuntur menstruum. licz tamen aliqui viri sunt ita pessime z frigide nature qz etiā patiunt menstruum sicut mulieres. nō tamen p membrū virile patiunt. sed p anū siue p culū. ¶ Itē sciendum qz omnes mulieres z virgines postqz ad etatē perueniūt indifferēter patiuntur menstruum. sed tamē quedā magis quedam vero minus. quia mulieres z virgines calide nature singulis mensibus patiuntur semel. nisi quando mulieres sunt impregnate. quia tunc ante horam partus continue patiuntur. s. mulieres et virgines frigide nature in suo genere in singulis mensibus